

4 E

BIBLIOTEKA

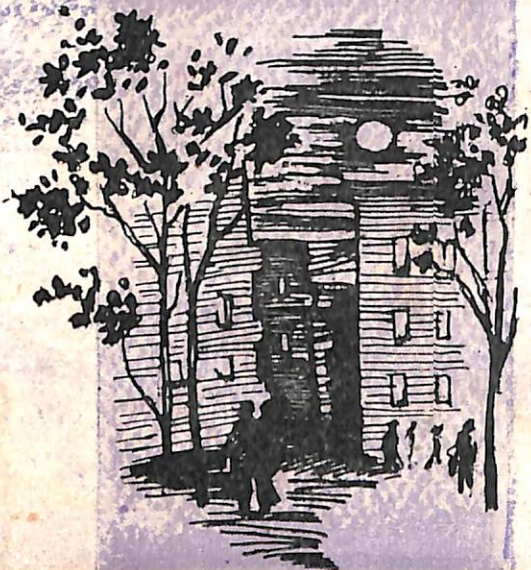
844-32
P85

SHKELIT

GJIROKASTER

STAVRI PONE

FLLADI I M BRËM JES

tregime

81132
P85

STAVRI PONE

**ELLADI I
MBRËMJES**

tregime

SHTËPIA BOTUESE
«NAIM FRASHËRI»

Flladi i mbrëmjes

Atë mbrëmje isha duke ecur pranë hotelit të madh, kur pashë së largu Hasanin. Me të kisha punuar disa vjet në Sharrat e Pukës, unë si inxhinier elektrik e ai si druvar. Kishim tre vjet pa u parë, që kur isha transferuar në një qytet të Jugut, e gjatë kësaj kohe pak kisha dëgjuar për të. Letra nuk këmbenim, por kjo s'do të thosh-te se e kisha harruar. Dhe e merrja me mend se as ai mua. E kishim njohur njëri-tjetrin me dhëmbë e dhëmballë si i thonë, e ai s'ishte nga ata që i harrojnë shokët e vjetër. Iu afrova e i qëndrova përballë. Ai picërroi sytë e çelur nën vetullat kaleshe, hapi krahët e m'u vërsul duke bërëtitur:

— Çimi, për besë! Po ku je, mor haram!

U përqaftuam e u puthëm.

— Ku jam? Bredh lart e poshtë. Më rrëfe ti njëherë.

— Hajde, se të pyeta i pari. Ç'të ka sjellë? Apo je transferuar këtu?

— Rri, or Hasan, mos u tall! Erdha sot, me shërbim. Po ti?

— Edhe unë zëre se me shërbim. Na është shtruar një shok në spital dhe kam ardhur ta shoh.

— Do të rrish nesër?

— Paradite po. Pasdite do të nisem. Zura dhomë në hotel e thashë të ha darkë. Vonë do të shkoj prapë në spital. Eja të më shoqërosh.

Unë u mendova një hop. Darkë do të haja nga ime motër, Viku, dhe atë e kisha njoftuar me telefon (ajo ishte mjeke në një ndërmarrje), por të ndahesha ashtu shpejt e shpejt me Hasanin s'ma kishte qejfi. Kishim kaluar shumë ngjarje e peripeci së bashku. Le që me Hasanin edhe dy ditë njohje të kishe do të ndieje se e kishe bërë shok për tërë jetën.

Nisëm të ecim kuturu, ende pa vendosur si të bënim. Hasani më shkoi krahun e zuri nga pyetjet e zakonshme: ç'thoshte puna, si e kisha gruan e kështu me radhë... Po ashtu nisa ta pyesja edhe unë e së fundi dolëm atje ku e nisëm: do ta shoqëroja unë atë, apo ai mua. Se, pa bërë një copë herë të mirë muhabet, s'kishim si ndaheshim, se të dyve nuk na bënte zemra.

— Dëgjio, — i thashë, — eja më mirë ti me mua.

— Ku?

— Shkojmë tek ime motër, Viku. Ti e njeh. Është këtu tani. Ka dy vjet që i është transferuar i shoqi.

— Ou, sa mirë! Më së fundi. Se kaq herë e kishin kërkuar, apo jo?

— Po, Kështu, shkojmë bashkë tek ata. Këta dy vjet edhe unë rrallë kam ardhur në Tiranë. Ha-

më darkë andej. Edhe për të fjetur rri, vend kanë.
Hasani zuri të mendohej.

— Për të fjetur jo e jo, por edhe për darkë, ku di unë...

— Eja tani, — i thashë dhe e zura nga dora.
— Tek ajo je si tek unë. Kanë mall për njerëz ata, Hasan.

E tërhoqa nga krahu. Kundërshtimi që i vura re në fillim nisi t'i zbutej.

— E po, fundja, mirë. Vetëm shkojmë pak nga dyqanet të marr gjësend. Më kupton, kështu thjesht për...

— Eja, mor, tani! — ia preva unë.

Mirëpo ai nguli këmbë dhe unë u detyrova të tërhiqesha. U futëm në një dyqan frutash, ku ai bleu nja dy kile portokalle. Unë kisha blerë me kohë një çokollatë të madhe për vajzën e Vikut, Lilin e vogël.

Ngjitëm shkallët e apartamentit ku banonte motra dhe trokita në derë. Nga brenda u dëgjua zëri i hollë i Lilit, që i thërriste së ëmës. Çelësi kërciti dhe dera u hap. Ballë meje u dha Viku me atë fytyrën e saj të pastër, përherë e zbukuruar nga një buzëqeshje e lehtë, e këndshme. E dija se ashtu, buzagaz, do të ma hapte derën. Ashtu më kishte pritur gjithnjë ajo. Por, kur mbi supin tim vuri re fytyrën e Hasanit. diçka ndryshoi në shprehjen e saj, diçka që mezi kapej, një si ngurim a hutim i castit.

— Kam ardhur me një mik, — i thashë dhe i hapu rrugë Hasanit.

— Mirë se ju gjej. — i tha ai dhe i zgjati dorën. Viku i dha të sajën, por pa gjallëri. Dukej se

ende vazhdonte të ishte nën pushtetin e hutimit. Unë vura buzën në gaz.

— S'po e njeh?

— Ashtu duket, — tha Hasani, edhe ai i qeshur në fytyrë.

Viku sikur u shkund.

— S'po më bie ndër mend... Po ç'rëndësi ka? Ejani brenda!

— Është Hasani, moj Viku! Na ka ardhur edhe në shtëpi!...

— Ah, po. Ai shoku yt i ushtrisë, nga Pogradeci...

— Jo, moj! Ky është Hasani, sharrëxhiu nga Puka! Edhe je njohur, edhe të kam folur...

— Sa fytyra shohin në ditë doktorët, more inxhinier! — m'u drejtua Hasani me të qeshur.

— Më fal, po ja... — tha si e zënë ngushtë Viku. E pashë që nuk i erdhi mirë për këtë harresë. Ajo e mbante veten për njeri me kujtesë të fortë.

Hymë në kuzhinë. Hasani i zgjati qeskën me portokalle. Ajo e mori dhe na pa nga këmbët.

— Sikur t'i hiqnit këpucët! Gjithë ajo baltë jashtë...

— Rri, Viku, tani! Ku i kemi me baltë?

— Hajde, hajde! — nguli këmbë ajo me një ton si urdhërues e si me të qeshur.

Unë për vete e kisha të vështirë t'i hiqja këpucët kur shkoja në ndonjë vizitë, por aty isha si në shtëpinë time dhe domosdo do t'i hiqja, ndërsa Hasani s'kishte përse. Mirëpo ai jo që nuk e prishi qejfin, por e quajti me shumë vend kërkesën e saj.

U ulëm në divanët e mëdhënj e të bukur e

ndezëm nga një cigare. Viku merrej me ca punë në aneks. Lili e shikohte me kërshtëri Hasanin, pa guxuar t'i afrohej. Ai përpiqej ta merrte me të mirë, por ajo nuk lëvizte nga vendi.

— More, — më tha papritur ai, — si s'u kujtova që këtu ka një vajzë të vogël?

— Pse?

— Si, ore, pse! — foli ai i shqetësuar. Nxori me të shpejtë një trelekëshe dhe ia zgjati vajzës. — Merre, t'u bëftë xhaxhi. Do të të kisha sjellë një çokollatë.

— Pse, pak ishin portokallet? — i thashë.

Lili ngurronte ta merrte. Atë kohë nga aneksi doli Viku.

— Thuaji «falemnderit» xhaxhit, — i tha ajo.

Lili e mori me druajtje, kartëmonedhën dhe e futi në njërin nga xhepat e vegjël të fustanit. Mua s'më erdhi mirë nga qëndrimi i Vikut. Ajo u largua përsëri, ndërsa unë nisa të bisdoja me Hasanin. Pyesnim njëri-tjetrin për shokët e të njohurit tanë. Ndërkohë hidhja vështrimin rrotull nëpër kuzhinë, e cila, qysh nga ardhja ime e fundit, kishte ndryshuar mjaft. Tërë dhoma ndriste e shkëlqente. Natyrisht më bëhej qejfi për komoditetin në të cilin jetonte motra ime. E megjithatë nuk di pse më dukej se pamja që të zinte syri përreth nuk të gëzonte. Ndoshta ngaqë diçka tepër e spikatur buronte nga sendet, nga ai shkëlqim, diçka që sikur ngulte këmbë me kokëfortësinë për të të tërhequr vëmendjen.

Me ç'dija unë, Pavloja dhe Viku bënë jetë të thjeshtë. Viku ishte amvisë e mirë, e rregullonte për bukuri ekonominë e shtëpisë. Kjo më kishte

pëlqyer gjithnjë tek ajo, se ne kishim kaluar një fëmijëri të vështirë.

Përfytyrova shtëpinë tonë të dikurshme, struktur midis kallamave e shelgjeve që harliseshin buzë një lumi të qetë. Ajo kishte qenë vatra e veçjelisë sonë, e neve të shtatë fëmijëve, vëllezër e motra. Malli ma mbushi zemrën për atë shtëpizë prej plitharësh, me pak orendi të vendosura me rregull anës mureve të pastra të lyera me gëlqere.

Unë u shkunda nga kujtimet.

— Viku, — e pyeta duke hedhur shikimin nëpër dhomë, — shumë ndryshime keni bërë këto kohë. I paskeni blerë të gjitha të reja, apo jo?

Asaj i ndriti fytyra.

— Po. Pse, keq?

— Keq sigurisht jo...

Viku u mbush me frymë, m'u ul pranë e ma vuri dorën në sup.

— Jeta shtron vazhdimisht kërkesa të reja, vëlla. Ndryshe atje ku ishim, ndryshe këtu.

— Pse?

— Si pse? — Sytë e Vikut sikur u errësuan një grimë. — Ti mendoke se është njëlloj?

Unë e lashë të vazhdonte.

— As që mund të mendohet se është njëlloj. Ç'ishte Pavloja atje? Njëfarë kryetar dege i një ndërmarrjeje tregtare. Kush i vinte për vizitë? Shokët e rangut të tij e shumë-shumë drejtori apo nëndrejtori. Kurse këtu, vëlla, vijnë nga ministria, e njerëz jo dosido. Para ca kohësh e pruri rasti të na vinte njëri nga zëvendësministrat, nesër-pasnesër do të na e bjerë rasti të vijë edhe ministri. Kështu që, do, s'do, shtëpisë do t'i japësh fy-

tyrën që duhet... Edhe rrethi i njerëzve ku punoj unë s'është si atje, në provincë.

— A, këtu s'puqem me ju! — u hodh Hasani.
— Më fal, motër, se si motër të kam, edhe andej njerëzia dinë të jetojnë, e të jetojnë mirë.

Viku sikur e humbi pak, se vërejtja e Hasanit i erdhi e papritur.

— Nuk them se jo. Por ama këtu i thonë kryeqytet!...

— Ju keni shpenzuar shumë brenda një kohe fare të shkurtër, Viku. Jeni sforcuar tej mase...

— Po. Veç kemi kohë që kursejmë, Çimi. Kemi llogaritur edhe qindarkën. Transferimi i Pavllos pritej, dhe ne kishim kohë që hiqnim mënjanë. Pastaj, këtu hyrje-dalje s'kemi shumë. Siç të thashë, vetëm shokët e punës të Pavllos. Te të tjerë as vemi, as na vijmë.

— Si, qenkeni mbyllur në qelqe ju? — ia prita unë me shpoti.

Vikut i dogji shprehja, por s'e dha veten.

— Kush ua ka ngenë vajtje-ardhjeve sot, more Ndriçim!

— Nuk e di, — u hodh Hasani, — po ne andej bëhemi shumë me njëri-tjetrin. Ja, të thotë vetë Çimi.

— Po këtu bëhet tjetër jetë, more mik, — tha Viku me të qeshur dhe u ngrit. Nga aneksi u dëgjua zhurmë enësh. Dukej se Viku nisi të merrej me përgatitjen e darkës. Pas pak ajo u dha midis perdeve të aneksit dhe tha:

— Më falni që u ngrita, po tani vjen Pavlloja dhe darkën ai e ha në orën tetë e gjysmë. Mbaron

së ngrëni e zhytet në materialet e zyrës. Është i mbytur në punë, Çimi, — m'u drejtua mua.

Unë i hodha një sy orës. Ishte tetë e njëzet.

— Juve po ju bëj një kafe, — iu drejtua Viku Hasanit.

— Lëre kafën, — i thashë, — Hasanin e kemi për darkë.

Vura re se shprehja e fytyrës së saj ndryshoi disi, si aty e pak më parë te dera, kur pa Hasanin.

— Ashtu? E po mirë. Pse jo?

Ajo u përpoq të vinte buzën në gaz, po buzëqeshja nuk qe tamam e saj, domethënë jo ajo e Vikut të dikurshëm. që i jepte një çiltërsi e dëlirësi gjithë fytyrës. Tani, për çudi, ajo buzëqeshje ishte ndryshe, si e kopjuar.

Viku u dha fund punëve në aneks, u kthye e u ul pranë vajzës.

— Lili, recito vjershën që mësove dje në kopsht.

Lili dukej nuk kishte qejf, por edhe unë e nxita:

— Hajde, Lili. Ta dëgjojë edhe xhaxhi Hasani.

— Jo, jo.

Vikut iu prish qejfi.

— Reciton jashtëzakonisht bukur, — iu drejtua ajo Hasanit. — Të gjithë thonë që është tepër e zgjuar.

Hasani miratonte duke tundur kokën, me buzën në gaz. Në fytyrën e tij nuk kishte asgjë fallëse. Kurse unë do të kisha dashur të kishte. Ose ndoshta dhe pati, por unë s'e kapa. Lëvdata të tilla të disa prindërve për fëmijët e tyre s'i duroja dot.